

Oppimisen tuki Muuramessa

Perusopetus

Oppimisen tuki on joustavaa, hyödyntää oppilaan vahvuuksia ja tukee ihmiseksi kasvamista

Joustavat ja toimivat yleisen, tehostetun ja erityisen tuen järjestelyt ovat olennainen osa laadukasta oppimisen tukea Muuramessa. Hyvin toimiva yleinen tuki vähentää osaltaan tehostetun ja erityisen tuen tarvetta. Oppimisen tuen toteuttaminen on kaikkien koulu yhteisössä työskentelevien tehtävä. Joskus pienikin tuki voi olla iso apu. Oppilas voi saada perusopetuslaissa säädetyn oppimisen ja koulunkäynnin tuen rinnalla oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädettyä yksilökohtaista oppilashuoltoa.

Oppimisen tuki on kaikilla tuen tasoilla kohdennettua ja suunniteltua.

Erityisopetuksen ytimessä ovat kannustus, tuki ja ohjaus.

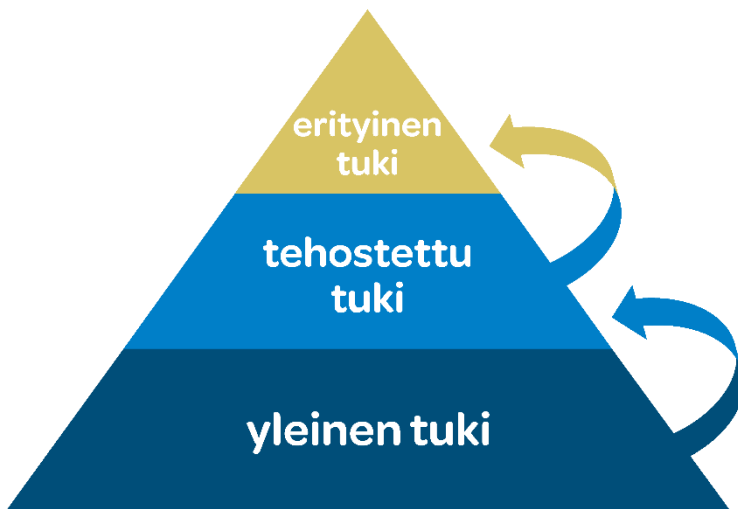
Erityisopetusta suunnitellaan oppilaan omista lähtökohdista käsin, jotta tarvittavaa ja riittävää kasvun ja oppimisen tukemista voidaan järjestää.

Erityisopettajat työskentelevät alkuopetuksesta aina yläkouluun saakka tarjoten lisätukea, joka mahdollistaa lapsen ja nuoren oppimisen ja kasvamisen omaan potentiaaliinsa. Tuki on opetuksen ja ohjauksen antamista oppilaalle, luokan- ja aineenopettajien konsultointia, yhteistyötä koulunkäynninohjaajien kanssa sekä yhteydenpitoa kodin ja muiden yhteistyökumppaneiden (esimerkiksi oppilashuollon toimijoiden) kanssa.

Erityisopettajan kanssa voi pohtia monenlaisia asioita ja tilanteita. Ne voivat liittyä oppimiseen, keskittymiseen tai tarkkaavaisuuteen, kaverisuhteisiin, koulumotivaatioon tai mihin tahansa koulunkäyntiin vaikuttavaan tekijään. Yhteyttä voi ottaa joko oppilas tai huoltaja, yksin tai yhdessä.

Etsimme yhdessä tukikeinoja opinpolulle.

Kolmiportainen tuki - Mitä se tarkoittaa?

1) Yleinen tuki kuuluu kaikille

Sen tavoitteena on, että jokainen lapsi ja nuori voisi opiskella omassa opetusryhmässään ja lähikoulussaan. Erilaisin keinoin tuetaan mahdollisia oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä pulmia. Yleistä tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä. Yleistä tukea antavat pääasiassa luokan- ja aineenopettajat oman opetuksen yhteydessä.

Huoltajalle: Jos lapsellasi tai nuorellasi on vaikeuksia oppimisessa tai koulunkäynnissä ota yhteyttä luokanopettajaan tai luokanvalvojaan.

Yleisen tuen keinoja voivat olla esimerkiksi

- opetuksen, kotitehtävien ja oppimateriaalien eriyttäminen tarpeen mukaan
- monipuoliset tavat opiskella ja arvioida oppimista
- tukiopetus

- osa-aikainen erityisopetus (samanaikaisopetuksena yleisopetuksen ryhmässä tai jaksottaista erityisopetusta pienessä ryhmässä)
- koulunkäynninohjaajan tuki (suunniteltua tukea yhdelle tai useammalle ryhmän oppilaalle)
- apuvälineet
- sosiaalisten ja tunnetaitojen tukeminen
- koulun kerhotoiminta
- aamu- ja iltapäivätoiminta
- oppilaanohjaus
- oppimissuunnitelma

Jos yleinen tuki ei riitä ja oppilas tarvitsee oppimiseen ja/tai koulunkäyntiin jatkuvampaa ja yksilöllisempää tukea tai useita tukimuotoja, arvioidaan tehostetun tuen tarvetta monialaisesti.

2) Tehostettua tukea säännöllisesti ja sovitusti

Luokanopettaja tai luokanvalvoja alkaa työstää pedagogista arviota yhdessä monialaisen työryhmän kanssa sekä kokoaa tarvittavan työryhmän ja kutsuu mukaan huoltajan/huoltajat ja oppilaan. Palaverissa käydään läpi oppilaan koulutilannetta ja jo käytettyjä tukikeinoja pedagogisen arvion avulla sekä samalla sovitaan tarvittavista tukitoimista koulutyön tueksi. Tämän jälkeen oppimissuunnitelmaan kirjataan millä tukitoimilla oppilaan koulunkäyntiä jatkossa tuetaan. Oppilas opiskelee edelleen yleisopetuksen tavoittein, mutta tuki on suunnitelmallista, säännöllistä ja sen vaikutuksia seurataan. Oppilaan osaamista arvioidaan edelleen yleisopetuksen tavoitteiden mukaan.

Huoltajalle: Jos lapsellasi tai nuorellasi on vaikeuksia oppimisessa tai koulunkäynnissä yleisestä tuesta huolimatta, ota yhteyttä luokanopettajaan tai luokanvalvojaan. Luokanopettaja tai -valvoja käynnistää prosessin konsultoituaan erityisopettajaa.

Tehostetun tuen keinoja voivat olla yleisen tuen keinojen lisäksi

- säännöllinen tai jaksottainen osa-aikainen erityisopetus
- koulunkäynninohjaajan säännöllinen tuki
- painoalueittain opiskelu (keskitytään oppiaineen keskeisiin sisältöihin)

3) Erityinen tuki

Mikäli tehostettu tukikaan ei riitä, oppilaalle voidaan tehdä erityisen tuen päätös jos

- oppilas ei selviydy yleisopetuksen oman luokkatasonsa jonkin oppiaineen tavoitteista hyväksytysti tuesta huolimatta
- oppilas tarvitsee muuta vahvempaa tukea esimerkiksi tarkkaavuuteen, toiminnanohjaukseen, tunteiden säätelyyn ja käyttäytymiseen tai psyykkisistä syistä
- oppilaalla on oppimiseen liittyviä laaja-alaisia pulmia

- oppilas hyötty pienryhmässä opiskelusta tuttujen ja pysyvien aikuisten kanssa

Oma luokanopettaja/luokanvalvoja ja/tai erityisopettaja on yhteydessä kotiin. Erityisopettaja käynnistää pedagogisen selvityksen tarvittavien tahojen kanssa ja kutsuu huoltajan/huoltajat, oppilaan ja tarvittavan työryhmän osapuolet koolle. Palaverissa käydään läpi oppilaan koulutilannetta pedagogisen selvityksen avulla ja pohditaan erityisen tuen päätöksen tarvetta. Mikäli siihen päädytään, koulun rehtori tekee virallisen hallintopäätöksen. Samalla päätetään oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä ja yksilöllistettävät oppiaineet sekä muut tukitoimet. Erityisen tuen päätöksen jälkeen oppilaalle tehdään henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma eli HOJKS, joka on käytännön pedagoginen asiakirja. Siihen kirjataan mm. oppimisvalmiudet, erityistarpeet, oppiaineet ja muu pedagoginen tai oppilashuollollinen tuki.

Oppilas voi opiskella sekä yksilöllistetyin tavoittein että yleisin tavoittein. Oppilas opiskelee yksilöllistetyissä oppiaineissa omien henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisesti ja osaamista arvioidaan suhteessa niihin. Muissa oppiaineissa oppilas opiskelee yleisin tavoittein ja osaamista arvioidaan yleisten tavoitteiden mukaan.

Erityisen tuen tarvetta arvioidaan vähintään 2. ja 6. luokan jälkeen sekä aina silloin kun on tarvetta.

Erityisen tuen keinoja voivat olla yleisen ja tehostetun tuen keinojen lisäksi

- kokoaikainen erityisopetus pienryhmässä
- oppiaineiden yksilöllistäminen
- HOJKS eli henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

Vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden opetus voidaan järjestää oppiainejaon sijasta toiminta-alueittain

Mikäli oppilas ei kykene opiskelemaan yksilöllistetyillä oppimäärillä tai oppilas on vakavasti sairas, voidaan opetus järjestää toiminta-alueittain.

Oppilaalle laaditaan pedagoginen selvitys, erityisen tuen päätös ja HOJKS eli henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Pienryhmät Muuramessa

Oppilaan tuki järjestetään lähtökohtaisesti yleisopetuksessa tuetusti. Aina se ei kuitenkaan ole oppilaalle paras paikka oppia, kuntoutua tai saada koulunkäyntiä hallintaan. Näissä tilanteissa opiskelun järjestämispaikaksi voidaan harkita pienryhmää.

Muuramessa on sekä YPR- eli yksilöllistä pienryhmäopetusta että Maja-opetusta. YPR:ssä opiskelee 1.-9.-luokkalaisia pääosin kehitysvammaisia lapsia ja nuoria, joista osa saattaa opiskella toiminta-alueittain. Majoissa opiskellaan omassa pienryhmässä oppiaineita joko yksilöllisten tai yleisopetuksen tavoitteiden mukaisesti. Kaikissa pienryhmissä oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä tuetaan kokonaisvaltaisesti.

Kaikissa pienryhmissä opetuksesta vastaa erityisluokanopettaja yhteistyössä koulunkäynnin ohjaajien kanssa ja oppilaat osallistuvat muutamia tunteja viikossa myös yleisopetuksen luokkien tunneille. Leikarin koulussa Maja 1- 2 toimii osana omien ikäluokkiensa yleisopetuksen ryhmiä. Luokassa työskentelee tiiviissä

yhteistyössä aina kaksi aikuista, luokanopettajan lisäksi erityisluokanopettaja tai koulunkäynnin ohjaaja. Tarpeen mukaan opiskelua järjestetään myös pienryhmässä.

Ota rohkeasti yhteyttä

Oman lapsen asioissa

- alakoulut: luokanopettajaan, erityisopettajaan tai rehtoriin
- Yläkoulu: luokanvalvojan, aineenopettajaan, erityisopettajaan, opinto-ohjaajaan tai rehtoriin

Yleisiin käytänteisiin tai prosesseihin liittyen

- Opetuksen kehittämispäällikköön
raija.kattilakoski@muurame.fi
- Sivistosjohtajaan jukka.koivisto@muurame.fi